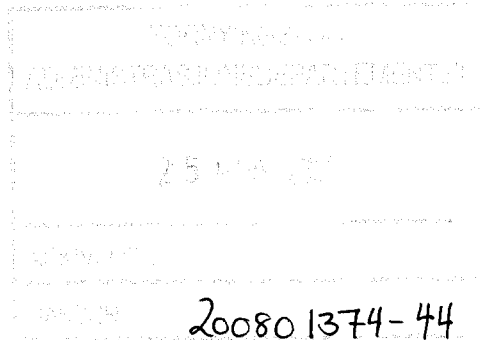

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Arbeidsgiverpolitisk avdeling
Pb 8004 Dep
0030 Oslo

Sted: Oslo
Dato: 23.03.09
Vår referanse: 09/025617
Deres referanse: 200801374
Juridisk seksjon
Saksbehandler: Ole G. Jensen
Telefon: 22 24 15 35

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV OM STATENS PENSJONSKASSE OG ENKELTE ANDRE LOVER

1. Innledning

Det vises til ovennevnte. Høringsfristen er satt til 19. mars. Statens Pensjonskasse (SPK) er innrømmet fristutsettelse til 23. mars.

2. Likebehandling av enker- og enkemenn

2.1 Fraskilte

Under pkt. 2.5.8 Departementets forslag er det på side 15 øverst regnet opp tre situasjoner, angitt i pkt a., b. og c. Det er også en fjerde gruppe som er relevant å nevne her, men som ikke er omfattet av forslaget. Det er gruppen skilte kvinner som har vært gift med menn med medlemskap i SPK før 1.10.1976. Departementet går for at kvinner som hører til gruppe b som er eldre enn 55 år på lovendringstidspunktet, bør fortsatt omfattes av særordningen. Dette er personer som har vært gift med person som nevnt og som på skilsmissetidspunktet nettopp har tatt hensyn til denne særretten/hvor denne fremtidige retten var en del av skilsmisseoppgjøret. Denne gruppen kan heller ikke sies å komme inn under gruppe c, på den måten at disse ikke i fremtiden vil gifte seg med den tidligere fraskilte på nytt.

Dette bør vurderes og synliggjøres og komme til uttrykk i forarbeidene eller direkte i lovteksten, med mindre det konkluderes med at denne gruppen bør rammes av innstramningen. Vi vil anbefale at man vurderer å la fraskilte beholde sine rettigheter slik som i dag. Dette ettersom det ikke er kurant å gjenoppta gamle skifteoppgjør.

2.2 Samboere

Nevnte gruppe c. omhandler i utgangspunktet to grupper. Den ene gruppen er dem som ikke har noen partner i det hele tatt, og den andre gruppen dem som er samboere/ særboere med part som nevnt. Om det er grunn til å problematisere disse to gruppene kan diskuteres, men det kunne være på sin plass at disse to gruppene i det minste ble nevnt. For det andre har det vært på tale å gi samboere rett til enke-/enkemannspensjon, men denne endringen vil i så fall foretas etter den foreliggende lovendringen.

Vi nøyer oss her med å peke på problemstillingen og gir ikke særskilt anbefaling.

3. Endring vedrørende styret i SPK

Det er i forarbeidene sagt at det legges opp til en presisering i loven slik at det blir harmoni mellom styrets faktiske oppgaver og det som er beskrevet i loven. SPK er enig i dette synspunktet. Det kan imidlertid være grunn til å se nærmere på styrets berettigelse og mulig funksjoner i forbindelse med en fremtidig revidering av SPK-loven.

4. Vedrørende karensbestemmelsen for embets-, tjenestemenn, og politikere

Det er kun en teknisk merknad fra SPKs side. I pkt. 2.3 under presisering av karensbestemmelse knyttet til uføre- og enke-/enkemannspensjon sies det på side 5 at § 27 tredje ledd også kommer til anvendelse i en periode på 2 år etter at vedkommende har fått "økt lønn eller stillingsstørrelse". Dette uttrykket har to betydninger. Når økt lønn har sammenheng med økt stillingsstørrelser utsagnet riktig. Når økt lønn ikke har sammenheng med økt stillingsstørrelse, benyttes ikke SPK-lovens karensbestemmelse i en slik situasjon.

5. Kort vedr. kommunale ordninger

En kommentar til pkt 2.5.8 er også at regelendringen vil få konsekvenser for kommunale pensjonsordninger som er regulert i forsikringsvirksomhetsloven, i kraft av at disse er omfattet av overføringsavtaler med SPK. De kommunale vedtekter må endres som følge av lovendring i SPK-loven. I de kommunale ordningene er skjæringstidspunktet noe senere i tid – og kan variere fra ordning til ordning – og skyldes at lovendringen tilbake i 1976 for SPKs vedkommende lå tidspunktmessig før endringene i de kommunale ordningene.

Det er et grunnleggende spørsmål om de kommunale ordninger er forpliktet til å endre sine vilkår (som er basert på avtale/tariff) på grunn av en avgjørelse fra ESA som strengt tatt ikke forplikter dem direkte. Dette er noe usikkert, og det kan tenkes at det på dette området utvikler seg en diskrepans mellom de forskjellige

pensjonsordningene. Overføringsavtalen bygger på at vilkårene i de forskjellige pensjonsordningene i det vesentlige er like. I motsatt fall kan det "lønne seg" og "straffe seg", om et medlem går over fra en ordning til en annen. Dette temaet er ikke problematisert i høringen, men SPK mener at det er viktig at man også har fokus på effekter av implementering av pensjonsregler på forskjellige tidspunkter, eventuelt med forskjellig innhold. Målet må være å oppnå størst grad av likhet i ordningene og tilrettelegge for dette. Dette hensynet slår også til i forbindelse med spørsmål om refusjon. En ordning forutsettes å ikke bli ansvarlig for å refundere ut over de ytelser som gjelder for vedkommende ordning.

Som administrator av overføringsavtalen vil SPK derfor oppfordre til at det blir tilrettelagt for at det blir størst mulig likhet mellom pensjonsordningene og at endringene inntreffer på samme tidspunkt.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for SPK som følge av likestilling mellom kvinner og menn

Slik forslaget er utformet vil det etter det SPK forstår omfatte fremtidige pensjonsutbetalinger, men også omfatte etteroppgjør for den tiden som er gått etter 1. januar 1994. Vi dessverre ikke klart å ferdigstille tilfredsstillende estimater innen høringsfristens utløp, men vil komme tilbake til dette i løpet av kort tid. Vi vil etterseende disse så snart de foreligger.

7. Forslag fra styret i SPK - dekning til etterlatte samboere

Slik det fremgår av høringsnotatet følger det av SPK-loven § 33 tredje ledd at rett til enke- eller enkemannspensjon inntreffer ikke når medlemmet dør innen ett år etter at ekteskapet ble inngått, og at dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av ved vigselen, og som en av ektefellene antas å ha kjent til. Styret har hatt en rekke saker til behandling hvor ektefellene har giftet seg etter svært mange år som samboere, men som blir rammet av nevnte regel. I den tid vi lever og hensett til rettsutviklingen for øvrig, fremstår det for Styret som uheldig at samboere ikke er sikret på lik linje med ektefeller. Styrets vil derfor oppfordre departementet til å fremme forslag som gir samboere, ikke minst de med barn, tilsvarende rettigheter som ektefeller.

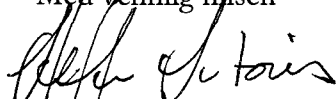
8. Forslag fra SPK - dekning til etterlatte samboere

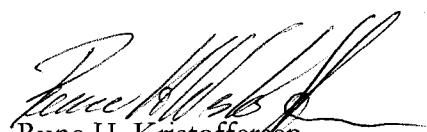
SPK er positive til at det innføres etterlattedekning også for samboere. SPK er imidlertid skeptisk til at denne regelen innføres for fristilte virksomheter uten valgfrihet. Bakgrunnen for dette er at flere av disse virksomhetene vurderer andre leverandører fordi ordningen er dyr, og ikke gir rom for fleksibilitet innenfor de

enkelte dekningene. Forutsatt valgfrihet for fristilte virksomheter er SPK positive til innføring av etterlattedekning for samboere.

Ved en eventuell innføring må det tas hensyn til at størrelsen på etterlattedekning avhenger av opptjeningstiden til medlemmet. Opptjeningstid forut for innføringen bør derfor ikke bli hensyntatt.

Med vennlig hilsen

Steffen Sutorius
Stabsdirektør

Rune H. Kristoffersen
Juridisk direktør